



och en — utom möjligen premiebetalare, — ty då kräfs engångsett elb-  
vapnets verkningar, tager den sig väl  
tillvara. Största delen af dessa 2,190  
kan sålunda icke utgöras af fullvärdiga  
kräver, utan äro i lyftigaste fall — från  
premiebetalarens ståndpunkt sedt —  
nyss ur boet utflugna ungar, hvilka så-  
som bekant, de första tiderna äro yt-  
terst orädda.

För att ytterligare betona, huru utan  
urklänning premier betalas, nämner förf.,  
att i Sverige under ett år utgifvits pre-  
mier för 538 buffästar, men då fötterna  
infördrades till undersökning, inlämnades  
endast 304 par. Dessa undersöktes och  
det befanns, att 91 par tillhörde buffäst  
213 par andra fåglar. Åbo jaktförening  
har ensamt utbetalt premier under se-  
naste år för 493 buffästar, således obe-  
tydligt mindre än det antal, hvilket för  
hela Sverige utgjorde en orimlighet.

#### Fattigvård och fattiggårdar.

Vår tids strävan, säger tidningen  
Åland, att förbättra de lägre klassernas  
ställning har äfven sträkt sig till de  
olycksbarn, som lidit ekonomisk ruin eller  
annars äro lidande. Sålunda har en  
omgestaltning af fattigvårdsförhållande-  
na påbörjats.

Flera kommuner inom olika delar af  
vårt land ha också allredan anlagt tide-  
enliga fattigvårdsanstalter eller f. t. fat-  
tiggårdar, där sjuka och skröpliga fattig-  
hjon kunna erhålla behörig vård och de  
lättjesulla twingas till arbete.

De goda verkningar, som fattiggår-  
darna synas hafva medfört, se vi bäst  
ur fattigvårdsinspektörens i Finland  
cirkulär n:o 4, där det bland annat he-  
ter: „Då fattiggårdarna synbarligen  
bidragit att minska understötagarens  
antal och förmått den fattigare befolk-  
ningen till förtäktshet, sparhet och  
själförföring, får jag uppmana de  
kommuner, hvilka ännu icke äga fattig-  
gård, att i eget intresse så fort se kan  
taga under ompröfning huruvida icke  
skäl förefinnes att anlägga en sådan an-  
stalt. Där fattigvårdsnämnden är rin-  
ga och icke ensamt förmår bekosta lik-  
inrättning, kan det förena sig med ett  
eller flere närbelägna fattigvårdsnäm-  
nden om en gemensam sådan. Därjämte  
får jag meddela att kommuner, på  
därmed gjord underdånig anhöllan hos  
Hans Kæserliga Majestät, ur allmänna  
medel bewiljas icke blott förbelåtna lån  
för anläggande af fattiggårdar, utan äf-  
ven understödd utan återbetalningsplig-  
tighet till underhåll af sjukflugor.“

## Dagens nyheter.

Helsingfors, den 5 Maj.

— **Fastställda stadgar.** Med  
bifall till lektor A. Bergroths m. fl.  
Viborgs stadsboers anhöllan om till-  
stånd att bilda en evangelisk-interäk-

## Ur Nådendals klo- sters historie.

af P. Nordmann.

II.

(Se n:o 1/2)

Genom den täta förbindelse som un-  
derhölls mellan Vadsena och Nådendal,  
i det att nunnor och munkar från det  
förra klosteret öfverkommo till det sena-  
re, ordnades lifnet och andaktsofvingar-  
na inom bese murar i öfverensstämm-  
else med dem inom moderklosterets. Till  
ett fullständigt birgittinerkloster hörde följ-  
ande personer: klosterets styrelse och led-  
ning tillkom abbedissan „modern“, som  
skulle påminna om den heliga jungfrun;  
prästmunkarnes antal var 13, i spetsen  
för dem stod en, som benämndes general-  
konfessor eller „allmänne skriftsabern“.  
Dessa tretton skulle föreställa de tolf  
apostlarna och Paulus. De fyra dia-

ungdomsförening har senaten fastställt  
stadgar för densamma.

— **Dispens.** Landbrukaredot-  
tern Lydia Sundbergs ansöknin att få  
vinna inträde såsom elev vid semina-  
rium, ehuru hon ej uppnått 18 års äl-  
der, har bifallits.

— **Prästefskapet.** Till fjärde prof-  
prebiant för kyrkoherdeämbelet i Bro-  
marf pastorat uppförde domkapitlet i går  
t. f. kyrkoherden därefter Alfred Nauclér.

— **Examen för widsträktare beford-  
ringsrätt** afslades i går inför domkapit-  
let i Borgå af domkyrkoyskomannen i  
Borgå R. V. G. Wallen och t. f. ka-  
pellanen i Jittis G. Wärén. Swar-  
beras inskrifter blefvo med beröm  
godkända.

— **Sportklubben i Helsingfors** har  
anhållit om ett bidrag af allmänna me-  
del till belopp af 2,000 mk för anskaf-  
ande af en åltonde tävlingsfjätning öf-  
ver hela landet.

— **Modelleirningar till folkskolebyg-  
nader** på landet jämte därtill hörande  
materialförslag komma, enligt senatens  
förordnande, att tillsändas samliga kom-  
muner på landet.

— **Vibelsöfversättningskomitén.** Se-  
naten har enligt Påmälthti anslagit  
4000 mark till afsländande af witarie för  
rektor J. Schwanberg under nästa lä-  
seår, då S. åtnjuter tjänstledighet för  
att kunna deltaga i nämnda komités ar-  
beten.

— **En ny tidtabell för statsjärnvä-  
garna** att gälla från den 16 maj har  
numera utkommit.

Beträffande passageraretågen äro in-  
ga wiktigare förändringar att antedna  
med undantag af att, märkligt nog  
gångtiden för passageraretåget n:o 31  
emellan Wiborg och St. Petersburg blif-  
wit 15 minuter längre och afgår tåget  
från Wiborg kl. 7 f. m. samt framkom-  
mer till St. Petersburg först kl. 10,55  
f. m. Tåget n:o 32 afgår från Peters-  
burg kl. 4,50 e. m. och framkommer till  
Wiborg först kl. 8,3 e. m.

Ett af järnvägsstyrelsen senaste höst  
utfärdadt cirkulär torde närmast ligga  
till grund för denna förändring, som för-  
klarligt nog hos den resande allmänhe-  
ten framkallat missnöje.

Swad lokaltågen åter beträffar, så är  
beträffande dem närmast Helsingfors,  
hvilka begynna d. 1 juni och fortgå till  
och med den 10 september, att obser-  
wera, att tåget n:o 17 från Helsingfors  
till Kerwo, som förr afgick kl. 3,30 e.  
m. numera kommer att afgå redan kl.  
3,10 e. m. samt framkomma till Kerwo  
kl. 4,16 e. m. Passagerare som afresa  
kl. 3,10 e. m. med tåg n:o 17 från  
Helsingfors kunna sålunda från Kerwo med  
blandade tåget n:o 7 fortfatta kl. 4,20  
e. m. till Träskända, Jotela och Hy-  
vinge.

Lokaltåget n:o 18 mellan Kerwo och  
Helsingfors kommer att afgå kl. 4,26 e.  
m. emot under senaste sommar 4,56 e.  
m. och framkommer sålunda till hufvud-  
staden redan kl. 5,30 e. m. hwarigenom

konerna åter skulle till sitt antal påmin-  
na om den katolska kyrkans förnämsta  
kyrkofäder (Ambrosius, Hieronymus, Au-  
gustinus och Gregorius den store). Alla  
dessa uppräknade, jämte åtta lekman-  
bröder och 60 nunnor, motsvarade Ger-  
mans 72 lärjungar. Abbedissan och ge-  
neralkonfessor wälbos af nunnor och  
munkarna gemensamt. Utom dessa här  
uppräknade ordinarie medlemmar af klo-  
sterfamilijen räknades dit ett obestämt  
antal af bröder och kyrkar, hvilka icke  
afgifwit klosterlöften, men betingat sig  
kwarter och uppehälle till bödsdagar  
mot att till klosteret öfverlämna sin egen-  
dom. I klosterets tjänst stod desutom  
ett icke ringa antal handvärfare och  
arbetare, hvilka woro inhysa i den f.  
Hjorgården. För wården om klosterets  
sörja ekonomi hade abbedissan till sitt  
biträde trenne munkar: sysslomannen,  
gårdsmästaren och intektssmannen. Den  
första hade tillsyn öfver klostergödsen  
och landbönderna. Gårdsmästaren ut-  
förde en fogdes wärf inom klosteret och  
hade uppsyn öfver arbetsfolket. In-

affärsmän blifwa i tillfälle att samma  
dag besöka banker och affärslokaler.

Lokaltåget n:o 19 åter, som förr gif-  
endast till Malm, går nu ända till Dif-  
tursby. Tåget n:o 20 slutligen emellan  
Didursby och Helsingfors kommer när-  
mare en timme tidigare till Helsingfors  
eller 10,10 e. m. i stället för under se-  
naste sommar 11 e. m.

Passagerare, som komma med posttå-  
get n:o 6, hvilket icke flannar wid  
Malm och lokalstationerna emellan Malm  
och Helsingfors kunna litväl från Dif-  
tursby dit tåget anländer kl. 9,14 e.  
m. fortfatta resan därefter till förnäm-  
da stationer med lokaltåg n:o 20 kl.  
9,35 e. m.

Wederbörande synes, hwad lokaltrafi-  
ken närmast hufvudstaden beträffar, så-  
lunda hafwa gjort allt för att tillmötes-  
gå allmänhetens alla berättigade an-  
språk. — Jwmbf.

— **Bisshopswal.** Senaten har nu  
mera förordnat att wal af bisshop i  
Borgå skift skall förrättas den 30 instun-  
dande juni.

— **Murtaja**, som på hos Han-  
delsexpeditionen gjord anhöllan be-  
ordrats till Kotka, inlöpte i Kotka  
hamn i går eftermiddag 3/4, till 4, hälsad  
med niofaldigt „hurra“ från på „nor-  
ska bärget“ till ettusental uppgående  
människomassa. Bogserbåten „Huth“  
är iordningställd att i „Murtajas“  
ränna gå till hafs för att inbogsra  
utanför isbandet synliga segelfartyg.  
Märmed kan sjöfarten här anses  
öppnad.

— **Dödsfall.** I tisdags afled här-  
skades folkskolläraren M. P. S. Asplund  
i en ålder af 43 år.

Promissorn Edward Ahlwin afled plöt-  
ligt härskades i förgår i en ålder af 31  
år. Han förris närmast af maka, född  
Johansson, och moder. Gemma från  
Wasa war den afledne efter afslagd pre-  
wisorsexamen anställd hos apotekar  
Niskan i Sojo och förestod därefter i par  
års tid dennes apoteksfilial i Ryrkätt.  
Kort före sin döds innehade Ahlwin tjänst  
å hr Ahngers apotek härskades.

— **Nylands aktiebank.** Di-  
rektionen vid bankens hufvudkontor Åf-  
vensom förvaltingen vid dess atdel-  
ningskontor för år 1892 utgöres af  
följande personer: Vid hufvudkontoret  
i Helsingfors: kommunalrådet Ab. Lan-  
den, ordförande och värdställe di-  
rektör, apotekaren Alfred Lindström,  
ledamot, folkskoleinspektorn, magister  
Viktor Öhberg, ledamot, kamreraren G.  
A. Boehm, suppleant, sjökaptenen J.  
Hellgren, suppleant.

Bestyrelsen för afdelningskontoret i  
Salö: Provincialläkaren, medicindoktorn  
Arthur Zetterman, handlanden E. M.  
Fredrikson.

Bestyrelsen för afdelningskontoret i  
Gamlakarleby: Handlaren J. G. Sö-  
derlund, stadsläkaren, med. lic. F. E.  
Hellström, tullförvaltaren Albert Öberg,  
bankkontoristen Emil Simelius.

Bestyrelsen för afdelningskontoret i  
Jakobstad: Handlanden Emil Thoden,  
handlande Emil Berggren.

Bestyrelsen för afdelningskontoret i

tecksmannen åter skulle uppbärn klosterets  
inkomster samt förteckna alla offer, gåf-  
wor och testamenten.

Vi nämde nyss att talrika gods blif-  
wit skänkt till Nådendals kloster, men  
ända torde icke några stora rikdomar  
hafwa samlat uti klosterets ägo af det  
skäl att ordensreglerna påbjödo utbe-  
ring af öfverflödande saker bland de  
fattiga och emedan abbedissan som främst  
skulle stå för ekonomin, icke blifwit walb  
till sin post såsom en god hushållerska  
utan af andra skäl, då hon gjort sig  
känd för nit och en from wärd.

Åltern för intagning i klosteret war  
för nunnorna bestämt till 18 och för  
munkarna till 25 år. Då någon an-  
mälde sin önskan att blifwa nunna, till-  
fades hon att efter tre månader infinna  
sig i klosteret och för abbedissan uppgif-  
wa orsaken till sitt beslut. Jöfvt efter  
det ett pröfwår förgått, fick hon sin  
önskan uppfylld.

Intagningen förfärdig på följande wis:  
den blifwande nunnan afbidade barfota

Lovisa: Apotekaren Konr. Wahlroos,  
justiterådman Georg Kuhlefelt, kommu-  
nalarbetet Constantin Rosellius.

— **Wid försäkringsbolaget Salewas**  
bolagsstämma i går beslöts en utbe-  
ring af 14,75 procent på det inbetalta  
aktiekapitalet. Därjämte beslöts att höja  
arwobet för ledamöterna i försäkrings-  
komitén till 150 mk i månaden samt  
wärfställande direktörens lön från 9,000  
till 12,000 mk och aktuariens lön från  
3 — till 5000 mk. De i tur afgående  
direktionsmedlemmarna återwalbes.

— **Folkupplysningsfällskapet** har så-  
som förut nämndes anhöllit om Finsk  
Ewinnoförenings, Finska folkskolans wän-  
ners, Arbetareförenings, Unglingaför-  
eningarnas och Finska literatursällskapets  
medwärfan för åstadkommande af en så  
fullständig förteckning som möjligt öfver  
för folkskolelärare lämplig literatur.

Svenska folkskolans Wänner och Swen-  
ska Bildningens Wänner hafwa icke be-  
hebrats med någon uppmanning till sam-  
wärfan i sådant afseende, ehuruwål  
Folkupplysningsfällskapet föregifwer sig  
arbeta jämwäl för svensk folkskolebildning i  
landet. I följande ett talande bewis på  
den enhetslösheten som besjalar nämnda  
fällsaps styrelse!

— **Bröllop i Petersburg.**  
I måndags sammanwignes i Peters-  
burg kornetten vid chevaliergardet  
frih. Gustaf Mannerheim och fröken  
Anastasia Arapoff, dotter till framl.  
general Arapoff. I förgår egde i re-  
formerda kyrkan vigsel rum mellan  
andre expeditionssekreteraren frih.  
H. F. Palmén och fröken Mary Lin-  
des, dotter till grosshandlanden Ed-  
ward Lindes. — N. Pr.

— **Reseunderstöd.** På där-  
om gjord ansöknin har sånglärarinnan  
Olga Tawaststjerna tilldelats ett rese-  
understöd af 1,000 mk för att under  
sommarmånaderna studera undervisning-  
en i tonträfning och elementär sång  
vid konservatorierna i Bryssel, Paris  
och Köln.

— **Gårdsföy.** Skeppsbyggmästaren  
J. Ryman har sålt sin gård wid Ry-  
landsgratan 11 till Simelti arfwingar  
för 125,000 mark.

— **Till förmån för fjömansmis-  
sionen** öppnades i dag f. m. en försäljning  
af diwerse handarbeten m. m. i follo-  
kalen Unionsgratan 32. — Som kändt,  
slutade finsta fjömansmissionen sin äre-  
wärfshet med en förlust af 5000 mk.  
ett belopp som dock betäcktes af en lifa  
flor gåfwa, som kommit missionen till  
del.

— **Den första ångbåten från Swerg**  
under detta seglatsår inlopp i går ef-  
termiddag, nämligen ångfartyget „Wa-  
sa“, som ankom hit från Stockholm med  
anlöpnade af Åbo och Hangö. Farty-  
get medförde par tiotal passagerare  
jämte last. I dag midnagstiden afgick  
båten igen direkt till Stockholm.

— **Wädersefen i dag på morgonen**  
enligt uppgifter, meddela-

med håret afklippt och i förb sin gamla  
dräkt utanför kyrkodörren högtidlighetens  
widtagande. Denna begynte därmed,  
att biskopen tillsporde henne om orsaken,  
hwarför hon i klosteret sökte en fristad,  
hwarefter han ledde henne in i kyrkan.  
Framför dem bars en röd fana, på  
hvars ena sida den korsfäste frälsaren  
war afbildad och på den andra jungfru  
Maria. Sedan biskopen framför hög-  
altaret inwigt en fingerring af guld, emot-  
tog han af kvinnan klosterlöften: att  
lyda, att wara kytt, att afstå sig egen-  
dom för egen räknin. Därpå satte han  
ringen på ett af hennes finger och sade:  
„Dag tager dig nu till Guds bud och  
ewiga egenom“. Därefter tilläbdes nun-  
nan sin nya klädnad. Denna bestod af  
en hwit fotsid underklädnin, öfwer hvil-  
ken bars en grå kjortel hwilken fasthölls  
kring lifwet af ett svart läderbälte, öf-  
wer arlar och bröst nebbhänge ett grått  
smalt tygskydd, samt vidare en grå kap-  
pa af wadmål. Till dräkten hörde äf-  
wen en hwit krage, som skylde öglarna.  
På hufwudet bars en bindel af hwitt

lärfst, som betäckte pannan, kinder och ha-  
te. Öfwer denna hängde en slöja af  
swart lärfst. På denna woro tre smala  
hwhita lärfstremfor fastade, af hwilka en  
gick rundt om hufwudet och de twänne  
andra kors öfwer hjäsan. Wid beses  
fem föreningspunkter woro fastade fem  
dropplika röda klädesbitar, betecknande  
Krishti fem fär. Munkarna nytjade en  
underklädnad af hwit wadmål samt en  
grå mantel, hwilken gick ned till knäna.  
På hufwudet buro de en grå mössa af  
kläde. För innehafwarene af olika äm-  
beten hade man särskilda utmärktsejete-  
ten.

Efter det nunnan blifwit i förb sin nya  
dräkt, knäbö bö biskopen och anropade den  
treeniga Guden och alla hylgonen om  
bessygd för den nya åt Gud inwiga  
tjänarinnan. Därefter gafs åt denna  
syndernas förlåtelse och nattwarden. Till  
sitt lefsagade biskopen henne genom kyr-  
kan till utgångsdörren, hwarefter hon  
öfwerlämnades uti abbedissans wärd och  
widtog med sina wärf i klosteret.

(Fortf.)

de från härwarande meteor-  
ologiska centralanstalt.

Dågt lufttryck i hela norra Europa  
med minimum i trakterna af Finska wi-  
ken, Dorpat 743 mm., hwilket framkallat  
nederbörd mångenstädes. Himlen är  
mulen i norra delarna af Finland och  
Skanbinanien, windarna hårda i Nor-  
ge samt temperaturen normal i södra  
Ryssland, Österfjörprowinserna och mellersta  
Norge, för öfrigt låg. Stabig vä-  
derlet är fortfarande att förwänta.

## Från landsorten.

— **Festdag wid fäng- och musikksten**  
i Åbo. I förgår hölls i Åbo ett möte  
af intresserade för åstadkommande wid  
nämnda fest af ett festdag föreställande  
det, som förekom wid Åbo akademis in-  
wignin 1640. Därwid meddelades att  
affikten wore att anordna tåget sådant  
det bekräftes i protokollet för akademis  
inwignin. Därtill skulle erfordras med-  
wärfan af omkring 150 personer, utom  
ryttare. Man ansåg att tillräckligt an-  
tal medwärfande nog kunde fås. Kost-  
naderna hafwa pröfwats uppgå till om-  
kring 4000 mk. Gåfwa detta belopp  
skulle anstallas genom teckning. — Åt  
en för ändamålet tillfäst komite lämna-  
des i uppdrag att skrida till åtgärder  
för planens realiserande. — Å. T.

— **Gåfwa till Åbo domkyrka.** Frö-  
ken Wendelin i Åbo har i dagarna slut-  
fört ett arbete, på hwilket hon använt  
en tid af omkring 4 år, och hvars alla  
enstildheter äro af henne för hand ut-  
förda. Det är en altarduk, som fröken  
W. bestämt som gåfwa till Åbo dom-  
kyrka. „Duken“, f. t. irländskt spets-  
arbete, utfördt efter tytt medelidsmön-  
ster, är widpafs 5 alnar lång och 1 alm  
bred. — Å. T.

— **Om urspårningen på Åldeborgs-  
banan** meddelar Raitu närmare under-  
rättelser. Då man anlände till platsen  
för olydan, lågo wagnarna där hulle  
om buller. Wagnen närmast lokomotiwet  
hade slungats ett tiotal famnar åt sidan  
från banan och den följande wagnen låg  
fullständigt på sidan af benfamma. Ste-  
norna hade trofnat och lösrjts från  
sleepers, hwilka för det mesta lågo i  
spilleor. Twänne passagerarewagnar,  
postwagnen och ett par gods wagnar hade  
sparat ur och lågo på sned inwid ba-  
nan med hjulen nedsjunka. Lokomotiw-  
et hade fortsatt några tiotal famnar  
framåt, oaktadt de främre hjulen gått  
ur spåret.

Å tåget hade befunnit sig 5 eller 6  
passagerare utom postexpeditören, ett  
par postiljoner och twänne bromsare.

Orsaken till urspårningen war, att  
wattnet hade underminerat banan un-  
der sleepers, så att stenorna kunde flira

lärfst, som betäckte pannan, kinder och ha-  
te. Öfwer denna hängde en slöja af  
swart lärfst. På denna woro tre smala  
hwhita lärfstremfor fastade, af hwilka en  
gick rundt om hufwudet och de twänne  
andra kors öfwer hjäsan. Wid beses  
fem föreningspunkter woro fastade fem  
dropplika röda klädesbitar, betecknande  
Krishti fem fär. Munkarna nytjade en  
underklädnad af hwit wadmål samt en  
grå mantel, hwilken gick ned till knäna.  
På hufwudet buro de en grå mössa af  
kläde. För innehafwarene af olika äm-  
beten hade man särskilda utmärktsejete-  
ten.

Efter det nunnan blifwit i förb sin nya  
dräkt, knäbö bö biskopen och anropade den  
treeniga Guden och alla hylgonen om  
bessygd för den nya åt Gud inwiga  
tjänarinnan. Därefter gafs åt denna  
syndernas förlåtelse och nattwarden. Till  
sitt lefsagade biskopen henne genom kyr-  
kan till utgångsdörren, hwarefter hon  
öfwerlämnades uti abbedissans wärd och  
widtog med sina wärf i klosteret.

och komma lös. Sela förleden weda råbde blidwäder och wattenflödet i bäddar och aslopperör hade varit rikligare än wanligt. Guruwida någon af järnwägs-personalen försummat att undersöka banan och om någon därför bör ställas till ansvar, skall undersökningen utwisa. Om natten hade det inöat något, så att felet måhända därför ej oberwerades af hanwatten.

Genast efter olydan började man re-parera banan för att undwika betydli-gare förlring af trafiken.

— På Zmatrabanan skall den regel-bundna trafiken enligt Påwälshti wid-taga redan i juni. Bron öfwer Wuot-fen, den största spännbron i vårt land, är redan i det närmaste färdig.

— Sjöfarten öppnad i Borgå. Sjö-farten öppnades härstädes i går på mor-ongen, då hit inkom ångfartyget Z m a t r a med stydegodslast från Lybeck via Helsingfors. Senare på dagen anlände tyfsta ångfartyget R i g a och norfka ån-garen C o p s e w o o d. Zmatra lastar träwaror och afgår härifrån om par da-gar till Köpenhamn. De andra ång-a-rene intaga härstädes trälast på utri-kesort.

— Gårdsförsök i Borgå. Bondefonen G. A. Andersson från Saxby i Borgå foden har för en köpeförsök af 6,400 m af lokomotivförsökaren J. Johansson tillhandlat sig bennes gård n:o 4 i 3 kwarteret af stadens gamla plan. — Bbl.

— Sjöfarten emellan Björneborg och Näsö har öppnats. — Påwälshti

— Swartån har afkastat sitt isläde, ungefär samtidigt med Borgå å och där-wid sligit ej så litet öfwer sina bräddar; ännu i förgår fä man fälunda wid beskränder se en konfiguration af watten och land, som i följd af öfverswämning-en war den wanliga föga lit. — Bbl.

— Sägare i Rosta så sedan två weckor fälla i följd där af att erforder-lig flod ej kunnat frambefordras i följd af ishinder. Swillen ekonomist förlust, som här af uppkäfft för den kroppsar-be-tande befolkningen på platsen kan man göra sig ett omböme bland annat af den omständigheten att en samant den f. f. „Norfka sägen“ (Gutzeit & Co.) lifnär en person, som, inbegripna familje-försörjare, hustrur och barn, sliger till omkring 900 personer, meddelas oss.

— Borgå segelflött. Barkföppet Regiaa kapten R. Österholm, passerade i måndags Helsingör på väg hem till Borgå och torde fälunda om ett par dagar kunna kasta ankar på Gaffa redb. — Borgåbl.

— Rymning. En fänge rymde i ons-dags från fångwägen i nedgående tåget mellan Gärmå och Rauhawa stationer. Han hade på sig, utom det wanliga, af-wen fotbojor. Lång war dock icke hans dyrlöpta frihet, ty dagen därpå på morgonen greps han åter för att forslas till Eörnäs cellfängelse inwib Helsingfors. Som uärkligt måste det betecknas, att en rymning från en f. f. cellwagn kunnat äga rum. — B. T.

— Stölder hafwa i owanligt stort antal begåtts i Wiborg under de sena-re dagarna. Polisen som gript en del af tjufwarne tror sig genom gripandet af dessa personer hafwa kommit öfwer ett formligt tjufband. — Wibbl.

# Landbruksmötet i Ekenäs.

Program för det af Nylands och Lawastehus län landbruksfällskap för-ankstade Landbruksmötet i Ekenäs 1892 har utkommit från tryk-tet. Wi antedna därur följande: Mötet öppnas torsdagen den 30 juni kl. 12 f. m. och avslutas fredagen den

1 juli på e. m. Andra mötesdagen kl. 10 håller literatören Oskari Meuter fö-rebrag rörande fiskeriet och ekonomin i skärgårdarna. Omedelbart efter mötets öppnande widtager öfwerläggning af trä-gorna: „Genom hwilka medel kunde mjölkbofllapsafwel, särskildt i wästra Nyland, upphjälpas och göras för-mänlig för djuruppföda-ren“, som refereras af direktor E. Andersson, och „Wore icke bilan-det af ett landbruksfällskap el-ter en lokal fäddförening till gagn för jordbrukets ut-veckling i sydvästra Nyland, och huru skall detta genom-föras?“ Den senare frågan utlägges af agronomen J. Jernström.

Utsäddningsföremålen fördelas i föl-jande afdelningar: I Nötboskap, II Säckar, III Får och getter, IV Swin, V Fjäderfä, VI Wä-rter i frä, VII Hemslöjdsar-tiklar, VIII Till fiskerinä-ringen hörande föremål och IX Medskap.

Till prisbelönande af utställda föremål har Landbruksfällskapet anslagit 6 större 16 mindre silfwer — och 16 bronsme-daljer, afwen som 17 exemplar Landt-mannabyggnader af Sjöström, 6 f. kreaturwiltmätare och 2 groningsap-parater, tillsammans med penningeprisen utgörande 3,130 mark. Därutöfwer utdelas skriftliga erkännanden, hwilka kunna berättiga utställare att tillösa sig motswarande medaljer.

Största beloppet, 1257 mk, är an-slaget till premiering af nötboskap; för hemslöjdsartiklar ha 700 mark reserwe-rats, för fiskeriföremål 500 mk, för hä-lar 305 mk, swin 191 mk o. f. w.

Rättighet att wid mötet utställa till-kommer jordbrukare, slöjd- och fiskeritil-lare i Nylands och Lawastehus län, af-wen som landbruksagenter i hela landet. Anmälningar skola inlämnas till be-styrelsen i Ekenäs före den 15 maj, så-wid de gälla husdjur, men i andra fall senast den 15 juni.

Förfälning af utställningsföremål om-besörjes på anmälan hos Bestyrelsen wid den auktion, som i samband med mötet kommer att anordnas.

Täflande djur böra wara födda i lan-det, äga god kroppsbegagnad och god hälsa samt hafwa tillhört ägaren minst 6 månader före mötet.

Utsädda manliga och kwinliga hem-

slöjdsartiklar böra för att kunna pris-belönas wara försedda med afatta för-fälningpris och tillwärfade af utstäl-laren själf eller hans husfolk. Endast ar-tiklar af wärkligt praktiskt värde kunna tillerkännas penningepris.

## Ryssland.

— Kronförljaren refer till Amerika. Att kronförljaren kronförljaren skall komma att företaga en resa till Amerika, är ett rykte, som meddelats af en korrespondent från Petersburg till tyska blad.

— Poper bedragare. Från Schito-mir i Wolhynien skrifwes: I en by här i granskpet gic popen nattetid i kyrkan, bröt upp offerbådenet och tillgrep där befintliga pengar. Därpå anslagade han en bonde för att ha begått den grofwa stölden. I en annan by i granskpet anhöll en på resa stadd ämbetsman, som hade 1,500 rubel på sig, om nattfär-berge hos en pop. Sinan han gic till fängs, anförtrodd han pengarne åt po-pens wård under natten; men denne be-gagnande förtroendet på det sätt, att han mördade sin gäst, bar litet till när-maste krog och gräbde ner pengarne i kyrkogården. Äfwen här bekyrbe popen en annan person för tillbådet; men den wärklige mördaren blef dock upptäkt, och båda poperna fitta inom lås och bom.

## Skandinavien.

— Det norfka wikingeskeppet till wärldsbutfällningen i Chicago kommer att blifwa en wärklighet. För att er-hålla medel till uppbyggnad af besam-ma har man öppnat en stor penninge-insamling bland folket, och man hoppas därigenom kunna hopia in minst 75,000 mark.

## Utlandet.

— Franfka salongen för i år har öppnats. Den 30 april war wernisja-gebad, då såsom wanligt en mängd sär-skildt inbjudna konstnärer, tidningsmän och högre ämbetsmän före öppningen togo de utställda tafflorna i betraktande.

Expositionen bekrifwes denna gång så-som ganfka medelmättig.

— Franfka wintförden hotad. Från Bordeaux skrifwes den 20 april:

Sedan man i början af denna må-nad haft fullständigt sommar med stark hetta, slog wäbret plötsligt om, och påf-dagarne hafwa varit kalla och fuktiga. Två starka frofnätter hafwa inträffat, och wintfoden, som redan awancerat långt, har litet obollig skada. Den blifwande wintförden är därför starkt hotad, ej endast här i trakten, utan äf-wen i Bourgogne och i de flesta andra windstrik. Den af frosten förorsakade skadan anslås till många millioner och ger anledning till allwarliga bekymmer.

## Domstols- och polis-ärenden.

— Konkurs. Wid inställelse i dag uti handlanden C. A. Jansons konkurs bewakades omkr. 40,000 fliska mark, 37,698 rmt, 2,667 kronor och 73 pund skerl. Staten upptager tillgångar 85,400 mk. Till hysfsloman i konkursen förord-nades w. häradsb. J. Jansson och ces-sionanten.

Det mot gårdsägaren Gustaf Th. Bergs af särställda fordringsägare wälta answarspåståendet för orebbligt försarande mot fina borgenärer förewar i dag till behandling wid rådsrättens 1:sta af-delning. Målet uppslöt.

— Dubbelmordet wid Nyl andsgatan. Kontoristen Oskari Engwalls och frölen. Ellen Forsmans forgliga ändalykt war i dag föremål för undersökning wid råds-rättens 3:de afdelning. Af undersök-ningen framgic intet nytt utöfwer hwad redan angående mordet är bekant. Rät-ten förklarade undersökningen avslutad och obduktionskostnaderna komma att för-skottsvis utbetalas af kronan hwilken bör ersättas af Engwalls egendom.

## Vårsol.

(Se n:o 102).  
Gustrun såg allt mera förwånad ut. Han hade ju inte ens kastat en blick på

buteljen, fast den war nästan tom. Och att han glömt att fylla den, när han haft pengar, det hade inte inträffat på länge.

Sjöblom wäl af från den twärgata. där han bodde, in på Kaserngatan. Ja, minfann, war inte wärem kommen på fullt alwar. Solen gasfide så skönt. Han frös inte längre i den tunna rot-len. Twärt om kändes det riktigt behag-ligt att gå där i solketnet och andas friskt luft.

Af gammal wana fortsatte han ner mot Stora Robergsgatan. Ah, hur solen glittrade därute på rebben! Det riktigt gjorde ondt i ögonen, men wackert war det. Han kände god lust att ta sig en promenad utmed södra hamnen i stället för att gå in på den wanliga fyltan. Sagdt och gjort!

Promenadens slutmål blef dock till sist krogen, utan att Sjöblom gjort sig riktigt reda för hur han kommit in. Men hur hwilken stillnad på luft! Det hade aldrig brukat bewära honom an-nars, men i dag kände han det wärre, än när han första gången gic in på en krog! Hon harfide och spottade, men den ohyggliga luften war kwar lika fullt; den hade bittit sig in i wäggar och golv.

Och hwad allting war mörkt och smut-sigt seban! Hur kunde någon människa ge sig till att sitta här i swinstian, när det fans så och friskt luft därute?

Han rykte till sig sin mössa och för-tade på bårren, utan att afka på upp-passerfäns: „Gwa! ska' då' wara?“

Utkommen gic han raka wägen hem, försjunken i djupa tankar.

Gustruns förwåning tilltog altjämt. Hon hade ej wäntat honom hem före twälken. Af gammal wana frågade hon dock ingenting, fast hon blef riktigt äng-slig. då hon såg mannen utan ett ord slå sig ned wid biffen, stöbja hufwudet i händerna och försjunka i tankar.

En halftimme hade förflutit under ömsesidig tylnad, då hustrun ändtligen tog ordet.

— Du har wäl inte några penni kwar, så wi kan få oss en malbit, poft-flackaren och jag. De lämna ingen tre-dit länge i bodan.

Sjöblom räckte henne sin orörda för-middagsförtjänt och ytttrade wänligare än hon hört på mången god dag:

Se här, min gumma, det räcker i dag och lite till. Gör du, den här bu-teljen kan du gärna kasta bort eller säl-ja på narkinen — jag kommer i alla fall inte att använda den mer. Och gör ja fönstret rent, är du snäll, så att solen får komma in. Vi ha alldeles för litet af den waran.

Ett kort — besök i Sjöbloms hem tre weckor senare visar oss icke så för-ändringar. Fönstret har fått blanka ru-

## Folkvännens Landbruksafdelning

N:o 14. Torsdagen den 5 Maj. 1892

## Vårsådden.

Wårjådden går för dörren, och det kan wara skäl att påminna landtmannen om en del i sig själf ganfka enkla arbeten, som hwarje landtman wiserligen wäl känner till, men hwilka han icke beses mindre ganfka ofta glömmar och uraktlåter — just emedan de äro så obetyd-liga. Men lika litet som man skall „förakta små sår och fattiga frän-der“, lika litet bör man ringakta och afbifatta små arbeten wid jord-bruket, blott emedan de förefalla obetydliga.

Främst böra wi ihågkomma, att säningstiden i år insfaller ej så obetydligt senare än under flere föregående år. Denna omständighet skall oss så säkert förleda mången landtbrukare att skynna med sädden och att kasse i sin oro så, utan att se till om jorden redan är fullt lämp-lig för utjäbets upptagande. I dig så d b har ju sina födelar, det kan ej wekas. Men där af följer icke att äfwen en för tidig så d b skulle gå wäl till. Ett af de gamla landtmännens ord-språk säger:

Den som sår i träden,  
Sår agnar i säden.

Ingen landtbrukare är ju mån om att få agnar i sädarna; där-för skall han afka sig och icke så i träden, d. w. f. medan jorden ännu är så wät och sur, att hon täcker wid jordbrukarens slöfswelula eller wid harftimmarna såsom en tjock klubbig masja.

Om jordbrukaren emellertid måste gifwa sig till tåls och wänta

for och rena garbner, ja t. o. m. en hyacint har fått sin plats i närheten. Difen är bättre förbejd med både läder och wärktyg, men buteljen är fortfarande borta.

— Det är wärstolens skuld! — säger Sjölöf, om någon frågar om orsaken till förändringen.

Sean.

## Fångarne.

Skizz från fransk-tyska kriget  
af Guy de Maupassant.  
(Öfvers. för A. U.)

I fogen war det så tyst, att brat kunde förnimma till och med ett lätt susande af den fallande snön, som från morgonen ej upphörde och beklädde träna med en hvit silfverduk.

Wid dörren till flogwaktarens hus stod en ung kvinna med uppvänta armar och högg wed. Wader, lång, fylig och wälwärd, war hon en äkta dotter af fogen. Sniffrån hufet hördes en röst:

— Jag äro wi helt allena, Bertina; jag tror det ej är så litet med preussare och wargar, som wandra i fogen, och det är redan så sent.

Den unga flogwaktaren svarade med ett kraftigt hug, flyfwande trädet.

— Jag har slutat, mamma. Jag kommer, jag kommer, war ej rädd; ännu är det ljult.

Införmnen i hufet lade hon waden i ryggen, hwar på hon ånyo gick ut för att slänga förtärlidorna och därefter omförgyllt undersöka läfen i alla dörrar till stor försämling för modren, hwilken med ären blifwit mer och mer rädd af sig.

— Jag tyder ej om, sade hon, att gubben ej är hemma. Hvad nytta är det wäl af två kvinnor?

Den unga kvinnan svarade:

— Stör jag på en preussare eller warg, skall jag nog knäda honom; hon wifade med ägonen på en revolver, som hängde ofwan spjeln.

Hennes man war från tiden för preussarnes inbrott wid aktiva armén, så att de båda kvinnorna blefwo lämnade blott under skydd af den gamla flogwaktaren Nicolas Pichon, med binamnet Schasse.

Närmaste stad hette Neihel, belägen i Ardennerna; den hade i tiden följfjort som fästning och war byggd på en klippa. Stadens invånare hade utmärkt sig genom sin fosterlandsfärd och beflöto att i enlighet med sina häfswunna förtjänster lugnt utfärda fiendens anfall. Sedan twänne gånger, under Senril den IV och därefter under Luwig den XIV hade de blifwit prifade för sitt hjältemodiga tillbakaflyende af fienden; för denna gång ännade de ej håller skänna ut sig och skulle nog stå på sig eller öf bränna upp staden. Under närwarande tid utfördes dagligen på torget hvarjehanda

militära öfningar. Dit samlades alla: bagare, slattare, köpmän, notariar, adwofater, snidare, boshandlare; till och med apotekare infunno sig på en bestämd timme, för att under hr Lewinieur ledning lära sig något af frigareyrket. Lewinieur war nämligen en f. b. dragonunderofficer, numera handlande med fiendtyger och gift med köpmannawadons dotter, med hwilken han erhöi i arf denes bod.

Alla woro färbiga att möta preussarnes anfall, men desse syntes ej till, oaktadt de ej woro långt borta. Nedan hade deras kumfapare twänne gånger irrat i grannfogen och närmat sig ända till själwa flogwaktaren Nicolas Pichons boning.

Gubben lifade till staden för att förbereda weberbörande. Kanonerna laddades genast, men inga preussare rykte fram. Pichon, som hela tiden war på wakt, sprang två gånger i wadan till staden med underrättelser. I dag gick han för att ge tillkänna, att en afdelning af tyfka armén warit hos honom i förgår, men att den ej kwarblifwit länge; utom desse meddelade han, att den afdelningen kommanderande underofficeren talade fransta.

Den gamle flogwaktaren tog wankigen båda sina hunder med sig, då han gick bort från hemmet, lämnade sålunda de båda kvinnorna utan skydd för wargarne, hwilka blefwo desse mer närgångna, ju mer földen tillg.

Den unga kvinnan war alldeles icke rädd af sig, men så mycket mer war detta fallet med den gamla; darrande upprepade hon blott:

— Allt detta kommer att slutas illa. Denna afton war hon synnerligt orolig.

— Hwilten tid återwänder far? frågade hon.

— Ej förr än klockan elfwa, det är mer än fäleri!

— Hwar gång han åter middag hos sin chef, återwänder han sent.

Men då hon som bäst war på wäg att börja tillreda maten, flannade hon plötsligt lifsom förtämlande något olydligt ljud, hwilket fördes till hennes öra genom spjelsöppningen.

Son framhwistade:

— Det är någon, som går i fogen. Minstons sju eller åtta personer.

Gumman upphörde med sitt spinnande, betagen af förtärlighe.

(Forts.)

## Hvarjehanda.

— Hans barometer. Läraren förklarade barometern: „Efter hwad rättar sig din far, Max, när han ännar förtaga en längre utfärd?“

Max: „Efter mamma!“

— Den enda misslyckade raden. Vännen (till en gammal

redaktör): „Har du någonsin skrivit en rad, som du sedan skulle ha önskat att kunna stryka öfver?“

Den gamle redaktören, melankoliskt:

„Ja, en gång.“

„När då?“

„När jag endoserade en vaxel, som jag sedan måste lösa in.“

— En god själ. „Jag lånar människor penningar endast för att bereda mig själf en glädje.“

„Men hvad kan du ha för glädje af det!“

„Jo, i fall jag händelsevis skulle få tillbaka mina pengar.“

Rungörelse.

## Kyrkostämman

med Helsingfors svensk-finska församlings röstberättigade medlemmar hålles måndagen den 9 maj 1892 kl. 5 i Gamla kyrkan med anledning af kyrkorådets förslag till

- 1:o afkortning af obetalda kyrkliga utskylder,
- 2:o smärre reparationer å församlingens fastigheter, och
- 3:o budget för nästkommande ekonomiska år.

Helsingfors, 29/4. 1892

Ludvig Bengelsdoff,  
t. t. kyrkoherde.

Till salu.

En begagnad större handkärva med linjaler säljes Gränsöskatan n:o 18.

## Svenska och finska Gräsfrösåningsmaskiner

på lager hos

Adolf Petersson

Helsingfors, 5 Michelsgatan 5,  
mellan Alexanders o. Regeringsgatorna 0756

## Prima Rågmjöl.

billigast hos

Wilhelm Kommonen,  
16 Unionsgatan.

Ett mindre parti segelduk slutför, säljes till billigt pris hos

C. J. Lindholm.  
2 Salutorget n:o 2.

## Uti Likkistmagasinet

30 Wladimirsgatan 30.

Finnes ständigt lager af såväl dyrare som billigare, beklädda, stoftade och lackerade likkistor att tillgå.

Obs! För mindre bemedlade särdeles billiga likkistor.

Frans E. Galetski.

## Taktäckningar

med Sandudds Tekniska Asfaltfabriks välkända och patenterade filt värkställes med wana arbetare till billigaste priser genom

Bbl. 5 g. 10 abblr.

Oskar Karlsson, Borgå.

Försumma ej, vid tanken på Lifförsäkring eller Lifräntor af hvad slag det vara må, att taga kännedom om Försäkringsaktiebolaget Kalevas fördelaktiga och liberala försäkringsvilkor och förmåner.

Under år 1891 har bolaget för 50 dödsfall utbetalt Fmk 378,940 och det oaktadt utgjorde de försäkrades vinsmedel Fmk 73,500.

Nu inkommet:

## Tapeter och Bårder

i smaktfulla färger och möster af Käbergs i Stockholm välkända tillverkningar hos

C. F. Bergström.

Bbl. 10 g. 10 r.

## Storebro Stål-PLOGAR.

Wilhelm Kommonen,  
16 Unionsgatan

Åstundas köpa.

Kreatursben uppköpas å Gränsöskatan i Pernå socken.

I tjänst åstundas.

En ordentlig tjänsteflicka får plats nu genast om hon anmäler sig å Arbetareföreningens lokal i Borgå.

Diverse.

Personer af allmoges eller ståndspersonsklassen, hwilka äro hugade att emottaga i underhåll och vård fattiga och sjunkliga folkskolelever från Helsingfors stad till vistelse på landet under loftiden instundande sommar, behagade derom tillkännagifva hos undertecknad före utgången af in- nevarande maj månad, och böra intyg från pastor, länsman, kommunalnämndsordförande eller annan trovärdig och känd person öfver lämplighet att vårda barnen upptas af dem, hwilka icke under föregående somrar haft folkskolelever från Helsingfors hos sig inackorderade. Helsingfors, 2 maj 1892.

Viktor Öhberg.

2969 5 Annegatan.

N. Fr. 3 g. 4 s. 82 r

Gummikappor repareras och görs mjuka Alexandersgatan 36 och Georgsgatan 25 hos Alb. Rehnberg.

## Prenumeration

A

## Folkvännen

emottages i Helsingfors utom å Kontoret, Alexandersg 22, hos

O. W. Laurent & Co N. Esplanadg. 35.  
H. C. Friis bokhandel Alexandersg. 84.  
P. H. Beijers filial Boulevardsg. 1.  
A. F. Hagelberg Högbärgsg. 27.  
K. L. Gustafsson Skarpskyttg. 7.  
R. J. Juselius Vinkelgatan 3 a.  
O. C. Tång O. Henriks. 15, och villan Fjälldal.  
Savolainen Hermanstad.  
Wulffs Pappershandel Eriksg. 14.  
O. W. Salin Kyrkogatan 1.  
Sörnäs Apotek Berghäll 1 4:de linj.  
J. B. Lindberg Kyrkog. 9.  
Eriksson Styrman. 9.  
G. A. Nyström Malmg. 5.

Helsingfors.  
Årbets- och tryckeriförbundet trycker.  
1892.

tills åkern upptorkat så mycket, att den wäl „reder sig“, så är dock därför icke sagt, att han icke till en viss grad kan påskynda återns upptorkning. Detta kan ske genom att se efter huru det är bestämdt med difena och wattenfärrarna på åktergarna. I detta fall gör sig nämligen mången jordbrukare skyldig till ett rätt swårt slarf. När han om hösten slutat plöjningen af en teg, och flyttar öfwer till den följande låter han ofta plogen hugga i marken och wräka en hel hop mull i diket, som är emellan den redan plöjda tegen och den som han skall börja plöja. Ligger nu nedre ändan af tegdiket full med mull, så dämmer denna watten i diket ofta rätt långt uppåt, och hela nedre ändan af tegen är wät och sur. Följden därpå blir att den ej upptorkar så långt, att den kan säas, förrän den öfra ändan redan är för mycket torr, för att säas. Sådan på den högre belägna ändan af åkern gror i så fall icke förrän långt senare än utfärdet på den nedre delen af tegen, och därigenom råtar den ofta ut för den swära torkan, som wanligtvis inträffar johannetiden eller under juni och juli månad och hwilken så kånbart skadar i synnerhet sådan wärfad, som blifwit mycket sent fädd.

Lika illa bestämdt som det är med difena, är det äfwen ofta nog med wattenfärrarna på åkern. Mången åkerbrukare försummar till och med alldeles, att efter slutad plöjning draga med plogen några djupa färar i med riktning twärs öfwer tegerna. Andra åter, hwilka inse huru viktigt det är att förse hwarje teg med två, tre bugliga wattenfärar, meddels hwilka dagwatten får afvinna, wärfälla detta arbete så slarfwigt, att färorna wisserligen finnas till, men — äro fulla med watten.

Jordbrukaren gör således klokt uti, att om wären, försedd med en spade, begifwa sig ut till sina fält och se efter huru det riktigt är bestämdt med fäken. Han skall då ofta finna, att ett och annat fält står fullt med watten, och att små sjöar bildat sig på åtfylliga ställen af tegerna. Med några spadtag kan han bereda detta watten aflopp, och med några timmars arbete befria ett helt fält från de wattenfärrarna, som genomfylla och fördrifwa besädda. Genom att på sådant sätt godtgöra hwad han genom sitt slarf wid häftplöjningen brutit, kan han komma ett fält att torfa fyra, fem dagar eller nära tidigare, än om watten skulle ha kwarstått i difena och wattenfärrarna såsom förut.

Är jorden halftorr och vill icke upptorka riktigt, så kan, isynner-

het om wärfadefälten äro jämförelsevis stora, en förberedande harfning å en del af åkern wara af rätt stor nytta. Man för häft blott ett hwarf öfwer åkern. Därigenom ludras den något och upptorkar isynnerhet under blåsig wäderlek snart så mycket, att sådden kan wärfällas någon dag tidigare än hwad eljes skulle hafwa warit fallet. Wid en ådan förberedande harfning på en ännu sur åker bör man dock, som sagt ofta sig för att föra mer än ett harfdrag. Ty eljes skulle jorden i fältet för att ludras i ytan, hopdras till en smetig massa och desutom hoptrampas af hästarna.

Omman de egentliga harfningsarbetena widtaga, bör man se till att harfwarna äro i ordning, d. w. s. att ingen harftinne saknas i dem, och framför allt, att harftinnarna äro wäl hwasfa. Det bör ej glömmas, att såväl wid harfning som wid plöjning arbetet underlättas i wäsentlig mån om redskapen är hwasfa. Det är samma skilnad som att tälja med en slö eller en hwasf knif. Arbetet blir i det senare fallet snabbare och med wida mindre ansträngning för arbetaren eller dragaren wärfäldt, och icke nog härmed — det lifwer äfwen bättre gjordt. Försumma därför ej att skufwa lös harftinnarna om de äro slöa, samt att föra dem till smekjan för att hwasfas och stålats om de behöfwa det.

Sär landtmannen icke förut eftersebt sitt uti så må han nu göra det. Att föra ogräsföd på åkern är bärkraftigt göra, och lika bärkraftigt är att uti så små korn, hwilka antingen icke gifwa några plantor als eller od stånd så flena, att man ej erhåller någon buglig skörd från dem. Man gör därför klokt uti att genom omkastning befria utfärdet från de jämsta kornen, och att använda desse till föda åt hästar eller kor.

En viktig omständighet är widare att icke blanda i hop olika sådeslag så wida man nämligen icke wärfiligen vill så blandfädd. Mången utfär korn som warit fullkomligt rent och finner till sin öfverraskning kornåkern här och där förorenad med hafrestånd. Suru hafwa desse kommit dit? Man kunde ju tro på trolleri, om man icke